

Pääomitus tytäryhtiötasolla

Vakavaraisuuden arviointi viranomais säännöillä

If Vahinkovakuutuksen viranomaislaskennan vakavaraisuuspääoma kasvoi 3 347 miljoonaa euroon (3 372 miljoonaa euroa vuonna 2013) vähimmäismäärän ollessa 841 miljoonaa euroa (849 miljoonaa euroa vuonna 2013). Näin ollen viranomaislaskennan pääoma oli vuoden 2014 lopussa 4,0 -kertainen verrattuna vähimmäismäärään.

Mandatum Lifen viranomaislaskennan vakavaraisuuspääoma oli 1 446 miljoonaa euroa (1 403 miljoonaa euroa vuonna 2013) vähimmäismäärän ollessa 274 miljoonaa euroa (226 miljoonaa euroa vuonna 2013). Mandatum Lifen osalta viranomaislaskennan pääoma oli vuoden 2014 lopussa 5,3 -kertainen verrattuna vähimmäismäärään.

Molemmat yhtiöt arvioivat vakavaraisuutensa vuoden 2014 lopussa käyttäen Solvenssi II:n mukaisia menetelmiä, jotka tulevat voimaan tammikuun ensimmäisenä päivänä 2016. If Vahinkovakuutus hyödynsi arvioinnissa omaa osittaista sisäistä malliaan ja Mandatum Life standardimallia sisältäen siirtymäkauden toimenpiteet. Molemmat yhtiöt täyttivät Solvenssi II:n vakavaraisuusvaatimukset.

Emoyhtiö Sampo Oyj ei ole vakuutusyhtiö, eikä sille tarvitse näin ollen laskea yllä olevia lukuja erikseen. Sampo Oyj:hin kuitenkin sovelletaan rahoitus- ja vakuutusryhmittymän määräyksiä ja siten sen osuus Sampo-konsernin pääomavaatimuksesta lasketaan tässä yhteydessä rahoitus- ja vakuutusryhmittymän säännöin.

Ruotsin viranomaisten pääomavaatimukset pankeille sisältävät maakohtaisia komponentteja ja näin ollen

kokonaisvaatimus on korkeampi kuin monissa muissa maissa. Ruotsin finanssivalvonta on kommunikoinut asettamansa pääomavaateen Nordealle ja siihen perustuen Nordea aikoo pääomitaa toimintansa noin 15 %:n CET1-tasolla sisältäen ns. liiketoiminta puskurin. Tämä taso sisältää edelleen jonkin verran epävarmuutta Pilari II vaatimusten osalta. Erilaisesta laskentamenetelmästä ja luottamusvälistä johtuen pääomavaatimus muotoutuu korkeammaksi kuin määrä, jota käytetään Sampo konsernin taloudellisen pääomamäärän arvioinnissa, kuten on esitetty myöhemmin kuvassa Pääomituksen jakautuminen, Sampo-konserni, 31.12.2014.

Nordean Basel III Common Equity Tier 1 (CET1) suhde nousi 15,7 prosenttiin. CET1 mukainen pääoma oli 22,8 miljardia euroa ja omat varat olivat 30,0 miljardia euroa. Nordean siirtymävaiheen sääntöjen mukainen pääomavaatimus oli 17,6 miljardia euroa ja ilman siirtymävaiheen sääntöjä 11,6 miljardia euroa.

Nykyiset vakuutusala koskevat viranomaislaskennan pääomavaatimukset, ennen Solvenssi II:n täytäntöönpanoa, eivät ole kovin riskiherkkiä. Näin ollen raportoidut viranomaislaskennan vakavaraisuudet ovat usein keinotekoisesti korkeita, eivätkä siten välttämättä anna realistista kuvaa vakavaraisuudesta, vaikkakin jotkut tappiota kattavat erät, esimerkiksi tasoitusmäärä, ei sisälly vakavaraisuuspääomaan. Solvenssi II sääntelyn täytäntöönpanon jälkeen raportoidut vakavaraisuudet tulevat olemaan paremmin linjassa markkinaehtoisten pääomitusarviointien kanssa.

Sisäinen pääomituksen arviointi

Sampo-konsernin yhtiöt arvioivat sisäisesti tulosta, riskejä ja pääomia mittareilla, jotka perustuvat pääosin rahoitusvarojen käypiin arvoihin ja vakuutusvelkojen markkinaperusteisiin arvoihin saadakseen realistisen kuvan pääomituksestaan. Näitä mittareita ja malleja kehitetään ottaen huomioon Solvenssi II:n vaatimukset. Sampo-konsernissa mitattavissa olevien

riskien (markkina-, luotto-, vakuutus- ja operatiiviset riskit sekä näiden riskien välinen hajautusvaikutus) pääomatarvetta kutsutaan taloudelliseksi pääomaksi. Vastaavasti käytössä olevaa pääomaa, joka sisältää kaikki tappiota kattavat erät, kutsutaan muokatuksi vakavaraisuuspääomaksi.

Sampo-konsernissa pääoman riittävyttä arvioidaan Solvenssi II -säännösten mukaisten menetelmien lisäksi sisäisesti vertaamalla muokattua vakavaraisuuspääomaa tarvittavaan pääoman määrään kaikkien riskien osalta. Muokatun vakavaraisuuspääoman lähtökohtana ovat pääomaerät, jotka kelpaavat nykyiseen viranomaisvaateiden mukaiseen pääomaan. Niihin lisätään muita merkittäviä tappioita kattavia eriä. Nämä muut tappiota kattavat erät – tasoitusmäärä sekä vastuuvelan kirjanpitoarvon ja markkinaehtoisien arvojen välinen erotus (sisältäen riskimarginaalin) – tulevat olemaan osa pääomaa myös Solvenssi II kehikossa.

Pääomatarvetta arvioitaessa ensimmäiseksi määritellään nykyisten toimintojen mitattavissa olevien riskien pääomatarve taloudellisen pääoman avulla. Taloudellisen pääoman laskentaperiaatteet Sampo-konsernissa ovat seuraavat:

- Taloudellinen pääoma tarkoittaa sitä pääoman määrää, joka tarvitaan turvaamaan vakavaraisuus vuodeksi eteenpäin 99,5 prosentin luottamustasolla. Tämä vastaa myös Solvenssi II:n laskentaperiaatteita. Tätä luottamustasoa käytetään kaikissa konsernin yhtiöissä, jotta pääomitus voidaan vertailla yhdenmukaisesti.
- Taloudellinen pääoma lasketaan menetelmillä, joiden katsotaan sopivan eri riskiluokille.
- Arvioitaessa Nordeasta johtuvaa taloudellisen pääoman tarvetta, Sampo Oyj käyttää omistussuutensa mukaista osuutta Nordean raportoinnista taloudellisen pääoman määrästä. Tämä luku muunnetaan 99,5 prosentin luottamustasolle.

Taloudellisen pääoman katsotaan olevan hyvä pääomatarpeen estimaatti luotettavasti mitattavissa olevien riskien osalta ja arvioitaessa pääomitusta normaalissa liiketoimintaympäristössä.

Joidenkin riskien arviointi edellyttää kuitenkin laadullisempaa tarkastelua. Näitä ovat esimerkiksi alhaisen todennäköisyyden ja huomattavan vaikutuksen tapahtumiin liittyvät riskit sekä likviditeettiriskit. Näistä riskeistä johtuen taloudellisen pääoman lisäksi huomioidaan arvioon perustuva erä, kun nykyisten liiketoimintojen edellyttämä kokonaispääomatarve määritetään.

Tämän lisäksi pääoman määrälle tavoitetasoa

arvioitaessa otetaan huomioon odotetun tuloksen taso ja vakaus sekä liiketoimintaympäristön epävarmuus. Näiden tekijöiden perusteella määritellään puskuri, jota asetetaan nykyisten liiketoimintojen pääomatarpeen päälle.

If Vahinkovakuutuksen ja Mandatum Lifen taloudellisen pääoman erittely riskityypeittäin ja vertailu muokattuun vakavaraisuuspääomaan on esitetty kuvassa Pääomituksen jakautuminen, If Vahinkovakuutus ja Mandatum Life, 31.12.2014. Vähimmäismäärä viranomaislaskennan vakavaraisuuspääomalle on esitetty samassa kuvassa. Sisäisestä näkökulmasta muokatun vakavaraisuuspääoman määrä verrattuna taloudelliseen pääomaan on korkea erityisesti If Vahinkovakuutuksella. Tämä on lähinnä seurausta siitä, että raportoidut taloudellisen pääoman luvut on laskettu käyttäen Solvenssi II:n mukaista 99,5 % luottamusväliä, eikä korkeammalla luottamusvälillä, joka vastaisi paremmin If Vahinkovakuutuksen luottoluokitustavoitetta. Toinen merkittävä tekijä on se, että taloudellisen pääoman päälle asetettuja arvionvaraisia lisäyksiä ei esitetä kuvassa. Viranomaisnäkökulmasta molempien yhtiöiden vakavaraisuudet vaikuttavat vahvoilta, sillä Solvenssi I:n mukaiset pääomavaatimukset eivät ole kovin riskiherkkiä.

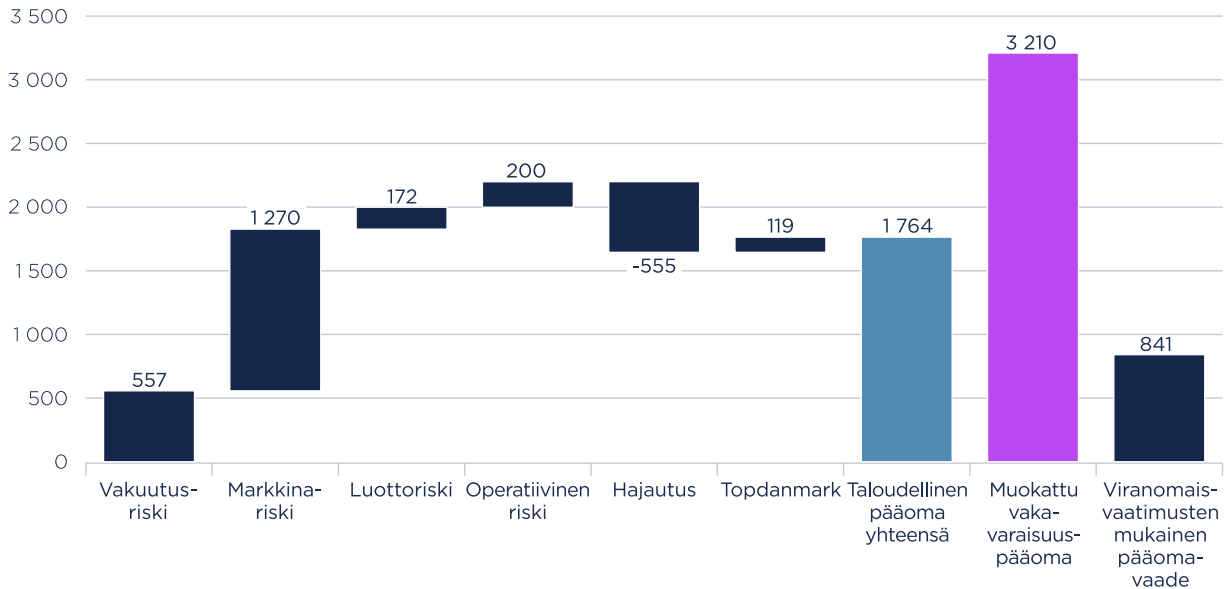
If Vahinkovakuutuksen taloudellinen pääoma kasvoi 1 764 miljoonaan euroon (1 720 miljoonaa euroa vuoden 2013 lopussa) samalla kun Mandatum Lifen taloudellinen pääoma kasvoi 1 246 miljoonaan euroon (1 085 miljoonaa euroa vuoden 2013 lopussa). Markkinariski on edelleen sekä If Vahinkovakuutuksen että Mandatum Lifen merkittävin riski. Vakuutusriski pieneni If Vahinkovakuutuksessa vuoden aikana 557 miljoonaan euroon (565 miljoonaa euroa vuoden 2013 lopussa) ja vakuutusriski kasvoi Mandatum Lifessa 473 miljoonaan euroon (367 miljoonaa euroa vuoden 2013 lopussa).

If Vahinkovakuutuksen 119 miljoonan euron osuus Topdanmarkin viranomaislaskennan vakavaraisuusvaatimuksesta on otettu huomioon taloudellisessa pääomassa. If Vahinkovakuutuksen osalta raportoidun luottoriskin määrä sisältää myös muita kuin luottoriskiksi luokiteltavia riskejä, jotka on laskettu Solvenssi II -säännösten standardikaavojen mukaisesti.

Pääomituksen jakautuminen

If Vahinkovakuutus, 31.12.2014

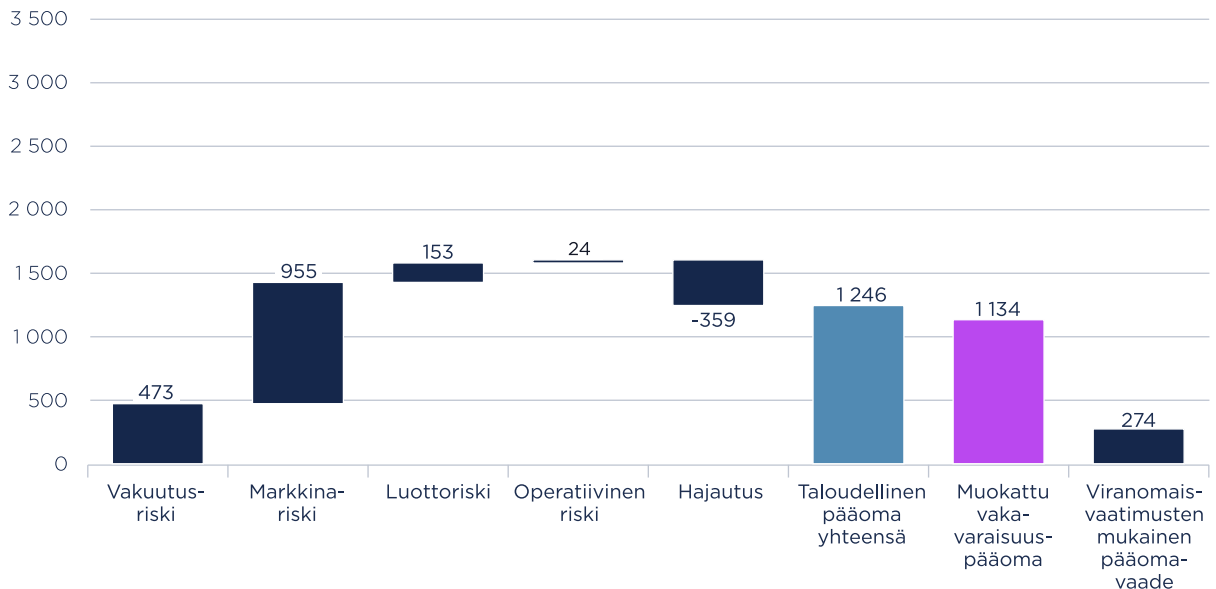
Milj. euroa

Pääomituksen jakautuminen

Mandatum Life, 31.12.2014

Milj. euroa

Topdanmarkin vaikutus If Vahinkovakuutuksen taloudellisen pääoman määrään perustuu Topdanmarkin viimeksi raportoimaan viranomaislaskennan vakavaraisuusvaatimukseen. Molempien yhtiöiden muokattu vakavaraisuuspääoma sisältää niiden viranomaislaskennan pääomamäärän, joka oli EUR 3 347 miljoonaa If Vahinkovakuutuksen osalta ja EUR 1 446 miljoonaa Mandatum Lifen osalta vuoden lopussa 2014.

Vuoden aikana muokatun vakavaraisuuspääoman määrä laski If Vahinkovakuutuksessa 3 210 miljoonaan euroon (3 706 miljoona euroa vuoden 2013 lopussa) ja Mandatum Lifessa muokatun vakavaraisuuspääoman määrä laski 1 134 miljoonaan euroon (1 492 miljoonaa euroa vuoden 2013 lopussa). Molemmissa yhtiöissä hyvä tulos vahvisti pääomitusta. Toisaalta, emoyhtiölle maksetut osingot ja matalampi korkotaso vaikuttivat

vastakkaisesti pääomituksen.

Kuten todettua, taloudellinen pääoma on standardoitu sisäinen mittausmenetelmä, jonka avulla voidaan vertailla konsernin yhtiöitä ja niiden riskiperusteisia pääomatarpeita. Jokainen yhtiö joutuu kuitenkin oman pääomatavoitteensa osalta ottamaan huomioon ulkoisten sidosryhmien näkemykset.

Vakavaraisuuden arviointi luottoluokittajien kriteereillä

If Vahinkovakuutuksen luottoluokitusavoite on yhden A:n luottoluokitus S&P:ltä, joka sisältää oletuksen korkeammasta luottamusvälistä ja tarkoittaa vastaavasti korkeampaa pääoman määrää. Näin ollen se pääoman määrä, jolla If Vahinkovakuutus haluaa toimia, on korkeampi kuin yhtiön taloudellisen pääoman taso.

If Vahinkovakuutuksella on Moody'sin sekä S&P:n luottoluokitukset. If Vahinkovakuutus päivittää tietojaan S&P:n luottoluokitusmalliin vuosineljänneksittäin ja If Vahinkovakuutuksella on hyvä ymmärrys yhden A:n luottoluokituksen tarvittavasta pääomasta S&P:n kriteereillä.

Riskienhallintaan liittyvän jatkuvan kehitystyön

seurauksena S&P on antanut If Vahinkovakuutuksen kokonaisvaltaiselle riskienhallinnalle (Enterprise Risk Management) arvosanan 'vahva'. Nämä laadulliset seikat ovat osa luottoluokittajien luottoluokituskriteerejä ja Sampo-konsernin yhtiöt seuraavat luottoluokittajien odotuksia tarkasti.

Emoyhtiö Sampo Oyj on Moody'sin luottoluokittama. Luokitus perustuu Moody'sin standardilähestymistapaan, jossa vakuutusyhtiöryhmän emoyhtiön luokitus on kolme pykälää alempi kuin merkittävimmän tytäryhtiön luokitus. Tämän mallin seurauksena Sampo Oyj:n luottoluokitus on Baa2.